

Deklaracja Kongresu Kultury Pomorskiej

Kultura jest najlepszym obszarem do budowania wartości i porozumień. Dzięki kulturze aspiracje cywilizacyjne mogą zyskać nie tylko szlachetność, ale przyczyniają się do równoważenia rozwoju. Dzięki kulturze Region i Centrum powinny się zbliżyć a obszary wykluczenia zmniejszać. Po ponad ćwierćwieczu zmian ustrojowych czas na nową perspektywę, Region nie tylko zasługuje na partnerstwo, ale może wzbogacić Centrum.

Znakiem czasu musi być rosnąca uwaga poświęcana obywatelskim inicjatywom. Finansowanie kultury pozainstytucjonalnej przynosi trudne do przecenienia korzyści społeczne i nierzadko artystyczne, dlatego zasada pomocniczości powinna być stosowana wszędzie, gdzie warunki na to pozwalają. To w ogromnym stopniu dzięki działającym poza głównym nurtem twórcom i animatorom Pomorze było zauważane nie tylko w kraju. W walce o jakość sztuki najmniej szans ma off, dlatego musimy go mocniej wesprzeć. Bez awangardy każdy szlak prowadzi ku niebezpiecznemu samozadowoleniu.

Architektura kultury pomorskiej musi mieć solidne fundamenty. Potrzebujemy zaangażowanej społecznie akademii i akademików, odważnie zabierających głos w przestrzeni publicznej. Bez autorytetów trudniej będzie nam łowić perły i przeciwstawiać się złym nawykom. Komunikatywna społecznie krytyka powinna być motorem pobudzającym kulturę artystyczną do stałego dialogu.

Twórcy i animatorzy pomorskiej kultury zasługują na profesjonalną promocję i możliwości rozwoju. Należy wspierać media zajmujące się kulturą, ich zasięg i profesjonalizm powinien zaspokajać potrzeby różnych grup odbiorców. Nic nie stoi na przeszkodzie, by Pomorzanie byli odpowiedzialni za największe przedsięwzięcia na Pomorzu, by powstał mechanizm ułatwiający realizację planów artystycznych. Więcej uwagi powinniśmy zwracać na wymianę dobrych praktyk, sieciowanie, wspólne planowanie i przewidywanie.

Nie możemy pozwolić na zanik kodu kulturowego. Pamięć o tradycji, także tej rekonstruowanej, ale akceptowanej społecznie, jest naszym obowiązkiem. Podobnie jak świadomość i docenienie wielokulturowości i złożoności naszej historii. Pamięć o tradycji nie może być wędzidłem dla nowej sztuki. Twórcze napięcie na styku przeszłości z teraźniejszością powinno nas wzbogacać, a nie wykluczać.

Stworzenie programu edukacji, który scali to, co wspólne i da miejsce temu, co lokalne i zmienne, jest chyba najważniejszym i powszechnym postulatem. Z dyskusją nad programem i kanonem nie powinniśmy zwlekać, mechanizm do stworzenia i wdrożenia pomorskiego programu edukacji do kultury powinien powstać możliwie szybko, jeśli nie chcemy stracić kontaktu pokoleniowego.

Żyjemy w niezwykłym miejscu i czasie, dlatego nasze plany i zamierzenia nie mogą być zwyczajne.

Gdańsk, Pomorze, 24 kwietnia 2017.